

Agendanr.:
Voorstelnr.: RB2012104
Onderwerp: Actualisering Coffeeshopbeleid Heerhugowaard

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 2 oktober 2012

Beknopt voorstel

Kennis te nemen van het voornemen inzake de vaststelling van het Beleid Drugsverkooppunten, zijnde het nieuwe Coffeeshopbeleid en het Damoclesbeleid.

Met de aanpassing van de Opiumwet is door het Rijk het gedoogbeleid voor coffeeshops aangescherpt door de toegang tot coffeeshops te beperken tot ingezetenen van Nederland van 18 jaar en ouder en door het instellen van een verplicht lidmaatschap. Per 1 januari 2013 gelden deze aanvullende criteria voor alle gemeenten in Nederland. Gezien deze aanscherping van het gedoogbeleid, is het zaak om in de eigen gemeente het coffeeshopbeleid te actualiseren. Daarom heeft Heerhugowaard, in regionale samenwerking, voor Noord-Holland Noord een modelbeleid ontwikkeld. Dit modelbeleid, waarin de nieuwe gedoogcriteria zijn uitwerkt, wordt als richtlijn gebruikt voor de actualisering van het eigen, lokaal vast te stellen, Coffeeshopbeleid.

Met deze nota informeer ik u over mijn voornemen voor de uitgangspunten van het nieuwe Coffeeshopbeleid in Heerhugowaard en voor een bijbehorend beleidsstuk: het Damoclesbeleid. Het geheel is vevat in het beleidsvoorstel 'Drugsverkooppunten'.

De bedoeling is het nieuwe Coffeeshopbeleid en het Damoclesbeleid gezamenlijk, na bespreking in de gemeenteraad, als 'Beleid Drugsverkooppunten' vast te stellen.

Wettelijk kader

Het kabinet staat voor een daadkrachtige aanpak van drugsgerelateerde overlast en (georganiseerde) criminaliteit. Daarom is per 1 januari 2012 is de aangepaste Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie van kracht geworden. De aanpassing houdt in dat de huidige gedoogcriteria worden aangevuld met:

- a. het besloten clubcriterium;
- b. het ingezetenen criterium;
- c. invoering van het afstandscriterium van 350 meter¹.

Deze aanpassing is voortgekomen uit de lijn van de minister van Veiligheid en Justitie om drugstoerisme, overlast en criminaliteit die verband houden met coffeeshops en de handel in verdovende middelen tegen te gaan. Daarom wordt een einde gemaakt aan het 'open-deur-beleid' van de coffeeshops. Coffeeshops moeten klein en beheersbaar worden en hun toegangsbeleid en verkoop moeten zijn gericht op de lokale markt.

Het aangescherpte beleid wordt gefaseerd ingevoerd en is per 1-1-2014 volledig van kracht (a en b zijn vanaf volgend jaar van kracht, het afstandscriterium per 1-1-2014).

Afstemming regionaal en vaststelling lokaal

Gemeenten hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van softdrugs (ter voorkoming van het zogenaamde 'waterbedeffect' en in het belang van regionale afstemming). Het is aan het lokale bestuur om, binnen het landelijk kader, het coffeeshopbeleid vast te stellen. In het lokale coffeeshopbeleid dient rekening te worden gehouden met de lokale en regionale behoefte aan softdrugs. Daartoe wordt het coffeeshopbeleid in de Driehoek² dit najaar besproken. Onderdelen van

¹ Voor Heerhugowaard is het afstandscriterium in de huidige situatie niet aan de orde: de afstand tussen de coffeeshop op het Raadhuisplein en de dichtstbijzijnde school bedraagt ruim meer dan 350 meter.

² Driehoek: samenwerking tussen gemeente (burgemeester) het OM (hoofdofficier) en de politie (districtshoofd).

gesprek zijn met name: het aantal coffeeshops per Driehoek/ regio, het aantal leden per coffeeshop en afspraken over handhaving (bestuurlijke handhaving en handhaving door politie).

Bevoegdheid burgemeester en procedure

De burgemeester is het bevoegd gezag voor het coffeeshopbeleid (artikel 174 gemeentewet) en dus daarmee bevoegd om het beleid vast te stellen. De bevoegdheid voor het Damoclesbeleid³ is vervat in artikel 13b van de Opiumwet. Dit artikel biedt de burgemeester de mogelijkheid om bestuursdwang toe te passen en woningen of voor het publiek toegankelijke inrichtingen te sluiten als er sprake is van drugshandel. Wel is de burgemeester op grond van artikel 180 van de Gemeentewet verantwoordelijk schuldig aan de gemeenteraad betreffende het drugsbeleid. Om u vroegtijdig te betrekken bij het Beleid Drugsverkooppunten, bied ik u deze nota aan ter bespreking in de gemeenteraad. Vervolgens zal ik de Beleidsnota Drugsverkooppunten toesnijden op de Heerhugowaardse situatie: de gemeentelijke onderbouwing van het vaststellen van een maximumstelsel.

Voorstel uitgangspunten Heerhugowaard

In de huidige situatie heeft Heerhugowaard één coffeeshop. Deze coffeeshop vervult primair in een lokale behoefte en heeft daarnaast een regiofunctie voor de omliggende (Driehoeks)gemeenten, tezamen met Alkmaar, waar vijf coffeeshops zijn gevestigd.

Ik stel voor om de huidige situatie in stand te houden: dus het maximale aantal coffeeshops in Heerhugowaard te stellen op één, met een maximaal aantal leden van 2000.

De argumenten zijn als volgt:

- De ervaringen met de coffeeshop aan het Raadhuisplein zijn over het algemeen goed: op een enkel incident na, zijn er geen structurele klachten betreffende de openbare orde en veiligheid.
- Volgens zegge van de exploitant van de coffeeshop zijn er circa 1500 mensen die regelmatig van de coffeeshop gebruik maken⁴. Volgens het nieuw ingestelde 'besloten club' criterium mag een coffeeshop maximaal 2000 leden hebben. Daarmee biedt de coffeeshop op het Raadhuisplein nog 'ruimte'/ marge voor inwoners uit omliggende gemeenten.
- De geografische ligging en bereikbaarheid van de coffeeshop zijn goed. Gezien de 'compactheid' van Heerhugowaard is er geen aanleiding om over te gaan tot een spreiding van coffeeshops (bijvoorbeeld twee kleinere).
- De huidige coffeeshop voorziet in voldoende mate in de behoefte van het softdrugsgebruik in Heerhugowaard (het geschatte aantal in Heerhugowaard is: 1455 softdrugsgebruikers, zie bijlage 1). Daarmee voorziet de coffeeshop in de lokale behoefte.

Geconcludeerd kan worden dat één coffeeshop in Heerhugowaard in voldoende mate voorziet voor de lokale markt en beheersbaar is. Samenvattend stel ik voor als uitgangspunt voor het coffeeshopbeleid in Heerhugowaard te stellen:

- maximaal één coffeeshop,
- met maximaal 2000 leden.

Toezicht en handhaving

In het kader van het beheersen van en handhaving op drugsverkooppunten is het van belang is dat er voor het toezicht en de handhaving een adequaat instrumentarium voorhanden is. De bedoeling is dat de justitiële en bestuursrechtelijke handhaving complementair aan elkaar zijn.

Daarom is een tweetal beleidstukken ontwikkeld: een Coffeeshopbeleid en het Damoclesbeleid. Beide stukken vormen het Beleid Drugsverkooppunten en zijn de bevoegdheid van de burgemeester.

Handhavingsarrangement

Het handhavingsarrangement coffeeshops maakt deel uit van het beleid Drugsverkooppunten. De burgemeester heeft de beleidsvrijheid om de hoogte van de sanctie vast te stellen. Maar ook hier geldt dat het vanuit regionaal oogpunt en duidelijkheid voor alle handhavingspartners wenselijk is om zoveel mogelijk uniformiteit te hanteren. Zo kan het zogenaamde waterbedeffect worden tegengegaan.

Damoclesbeleid

In het kader van het beleid Drugsverkooppunten ligt het voor de hand om als beleidsregel het zogenaamde Damoclesbeleid vast te stellen. Het Damoclesbeleid (gebaseerd op artikel 3b

³ Het Damoclesbeleid voorziet in de mogelijkheid tot sluiting van een pand of lokaal in geval van handel en/ of vervaardigen van verboden middelen in het kader van de Opiumwet.

⁴ Dit aantal van 1500 komt overeen met, op basis van informatie van de GGD en het Trimbos Instituut, geschatte aantal softdrugsgebruikers in Heerhugowaard.

van de Opiumwet) is bedoeld om woningen en lokalen te kunnen sluiten in verband met de aanwezigheid van en de handel in drugs. De burgemeester is bevoegd tot oplegging tot 'last onder bestuursdwang'.

Monitoring beleid

Bekend is dat er veel te doen is omtrent het coffeeshopbeleid, getuige de berichtgeving in de media en ontwikkelingen op juridisch en strafrechtelijk vlak. Zo wordt aandacht gevraagd voor ongewenste neveneffecten (illegale straathandel), de juridische houdbaarheid van het gedoogbeleid en de uitvoering van de handhaving.

Vanuit het ministerie is aangegeven dat de lokale, regionale en landelijke effecten en eventuele neveneffecten (zoals de mogelijke toename van illegale straathandel) van de aanscherping van het gedoogbeleid scherp worden gevolgd.

Daarnaast is het zaak in regionaal verband, op Driehoeksniveau, de ontwikkelingen en ongewenste effecten nauwlettend te volgen. Ik zal daartoe op Driehoeksniveau en op het niveau van de Veiligheidsregio nadere afspraken hierover maken. Punten van aandacht zijn: uitvoering van de handhaving van het aangescherpte gedoogbeleid, handhaving ten aanzien van illegale straathandel, gebruik softdrugs door niet-ingezetenen van Nederland (tijdelijke arbeidskrachten).

Kortom

Een goed en duidelijk coffeeshopbeleid maakt het toezicht op en de handhaving van de verkoop van softdrugs mogelijk. Daarnaast voorziet dit instrument in het tegengaan van illegale vormen van drugshandel.

Toelichting

Aldus besproken in de vergadering van de gemeenteraad d.d. [...]

De Burgemeester van Heerhugowaard,

de burgemeester,

Bijlagen:

1. Brief ministerie Veiligheid en Justitie van 22 december 2011 betreffende de invoering aangescherpt Coffeeshopbeleid.
2. Cijfers in Noord-Holland Noord: schatting van cijfers softdrugsgebruikers.
3. Notitie Aanscherping Coffeeshopbeleid Noord-Holland Noord.
4. Beleid Drugsverkooppunten (modelbeleid)

Advies commissie Middelen d.d. 5 november 2012

RB2012104 Actualisering Coffeeshopbeleid Heerhugowaard :

Nr.: RB2012104

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van de burgemeester d.d. 2 oktober 2012, betreffende de actualisering van het coffeeshopbeleid,

dat voorziet in de aanscherping van de Opiumwet door het Rijk. Dit betreft het gedoogbeleid voor coffeeshops waarover in regionaal verband afstemming heeft plaatsgevonden. De conclusie één coffeeshop in Heerhugowaard in voldoende mate voorziet voor de lokale markt en beheersbaar is,

b e s l u i t

Op grond van artikel 180 van de Gemeentewet, kennis te hebben genomen van het voornemen van de burgemeester inzake een maximumstelstel van één coffeeshop met een maximum aantal leden van 2000 personen en van de vaststelling van het Beleid Drugsverkooppunten (zijnde het nieuwe Coffeeshopbeleid en het Damoclesbeleid).

Heerhugowaard, 27 november 2012

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,